

Sadržaj

111 prepone: <i>Na naličju kalupa</i> (Ivan Marković)	11
<i>Ljetopis Vladimira Anića</i> (I. M.)	47
<i>Bibliografija Vladimira Anića</i> (I. M.)	51
<i>Dodatak bibliografiji: Izbor radova o Vladimiru Aniću</i> (I. M.)	85

I. GRADITELJI I PERSPEKTIVE

O vrelima književne naobrazbe Ante Kovačića	91
Jutro saznavanja ili bilješke oko Krležina jezika	96
Mihovil Pavlinović – bez želje filolog	102
Jedan opći problem oko norme u 19. stoljeću	111
Mihovil Pavlinović i Paškval Vuičić: Jedna plodna veza iz 19. stoljeća	118
Franjo Kuhač – muzikolog u filologiji	124
Zapis o Krleži i jeziku	135
Poticajnost Mirkovićevih misli i svjedočenja o jeziku	141
Što znači "pisati kao Vuk"?	153
Vukova "osnova" u sistemu i normi srpskohrvatskog jezika	157
O jeziku Mihovila Pavlinovića	163
Dragutin Parčić kao hrvatski gramatičar (<i>Grammatica della lingua slava (illirica)</i> , Zara 1873)	174
Gramatičko u jeziku Bogoslava Šuleka	182
Ante Kovačić i hrvatski jezik	189

II. AKCENT I ORTOEPIJA

Uz neka pitanja našega književnog izgovora	195
O akcentu lokativa u nekim frazeološkim izrazima	204
O akcentu trosložnih imenica ženskoga roda	207
Akcent u gramatici Šime Starčevića	215
Akcentološki članci Šime Starčevića	237
O jednom akcenatskom procesu u različitim službama književnog jezika	246
Glagolski akcenat zadarskog štokavskog zaleda (Uz traženja zonalnih određenja književnog jezika)	253
O akcentu složenica u hrvatskosrpskom jeziku	260
Akcenatska adaptacija internacionalnih riječi u suvremenom književnom jeziku	265
Problemi odnosa ortoepije i ortografije	274
Daničićeve duljine	281

III. MORFOLOGIJA I SINTAKSA

Pleonazam u logičkom i afektivnom izrazu	291
Morfološke inovacije u hrvatskosrpskom jeziku	296
Uzročna značenja padeža u jeziku Mihovila Pavlinovića	305
Prostorna značenja padeža u jeziku Mihovila Pavlinovića	331
Navezak u suvremenom jeziku	358
Prijedložno-padežne sintagme s pridjevskim značenjem	371
Sintaktičke pojave u interakciji	389
Rod i spol u srpskohrvatskom jeziku: Razgraničenje	396
Zanijekani glagol uz vremensku odredbu	409
Jedan tip kolokvijalne rečenice	413
Živo vezivno tkivo Gundulićeva jezika	416
Posvojnost u anaforizaciji	425

IV. RJEČNIK I KULTURA

Ima li razlike između <i>cio</i> i <i>čitav</i> ?	433
Kajkavski deminutiv u jeziku umjetničkog djela	436
Naša najstarija pravila i terminologija Association football: In memoriam dr Milovanu Zoričiću (1884–1971)	442

Kultura književnog jezika i sredstva masovnih komunikacija:

Pola stoljeća od Mareticeva jezičnog savjetnika	449
O položaju romanizama u našem književnom jeziku:	
Prilog uvidu u regionalno u književnom jeziku	458
O sistemu i normi u standardnom jeziku	467
Kultura našega jezika i naša normativa	472
Za ekologiju teksta	478
Kultura književnog jezika i terminologije – u uzročno- -posljedičnim odnosima	483
Narodni preporod u Dalmaciji i književni jezik danas:	
U traganju za vezom	490
Uz strukturna i komunikativna svojstva hrvatske regionalne frazeologije	494
Rječnik	501

V. GRANICE JEZIKA

Slovenska rečenica u Ante Kovačića: Uz sto godina od smrti pisca romana <i>U registraturi</i> (1854–1889)	509
Što u Wittgensteinovim pojmovima može tražiti gramatičar hrvatskoga jezika?	513
What can a Serbo-Croatian grammarian see in the notions of Wittgenstein?	522
Zur standardsprachlichen Problematik der heutigen serbokroatischen (kroatischen oder serbischen) Sprache	530
O granicama prirodnog jezika: Na tekstu <i>Izvanbrodskog dnevnika</i> Slobodana Novaka	540

VI. PRIJE GLOSARA

Smisao fraza i šablona (jezik sportskog novinarstva)	549
Jezična istina i simulacija	552
Jezična politika i svakodnevna taktika	554
Snaga je u glagolu	556
O mrtvome dobro	558
“Kaj” Pube i “kaj” Labudanke	560
Neki očekuju objavljenje koje će nas riješiti svih zala u našem jeziku, pa i najvećeg – da ga učimo	562

Slušajte, ja mogu ono što nitko od vas ne može!	564
Sapun za čišćenje fleka, takozvanih mrlja, maća: Književni jezik nije zbroj pravilnosti	567
Površnost u mišljenju – površnost u pisanju	569
Nema državnog jezika	571
Pravopis, ali i pravogovor	573
Frazeri su kompromitirali frazu	575
Na-na-lunana	578
Hram bez riječi	581
Nije sve u pravilu	584
Navodimo, navedeno provodimo	586
Charles, sjećaš li se?	589
Gramatika srca	592
Dijalekti strašila za čistunce	594
Bezličnost	597
Navike s malo gramatike	599
Brzoplete intervencije pravopisa: Mentalitet koji shvaća pravopis kao jezik traži previše vremena koje bi moglo biti utrošeno na savlađivanje jezične kulture	602
Lektorski otpad	606
Diskobolos i kamena s ramena	610
Iz sintakse <i>Našega maloga mista</i>	613
Riječ kao tane	617
Treba i totakirati: U traženju termina i specijalnih naziva nije potrebna smrtna ozbiljnost	622
Kako s kako – fonijom	625
Riječi u kalupu	627
Riječi u galopu	629
Tabuirane riječi i fraze	631
Kakvim rijećima “narod naziva”	633
Lakše je napisati nego izgovoriti	635
(I) zagrada se izgovara	637
Ne dižem teže od olovke	639
Čovjek i žena	641
Uz muzikalno u jeziku	643

Od Matoša učiti	645
Magnetofonska rečenica	647
Uz naličje kalupa	649
Zamjenice koje ne zamjenjuju	651
Kako da savladate književni jezik ako ste imali sretno djetinjstvo	654
Kako da savladate književni jezik ako ste imali teško djetinjstvo	657
Gramatika drvena motika	660
Biti za te stvari	663
“Izrazi se drugačije, izbjegnii”: Uz jezične savjete (1)	665
“Ne valja ponavljati riječi”: Uz jezične savjete (2)	669
“Slušaj kako narod govori”: Uz jezične savjete (3)	673
Stilistika jednakovrijednih pojmovra	677
Uz savjet, bez, protiv: Uz jezične savjete (4)	681
Jezik ženidbenih oglasa	685
Gdje imaš svoju riječ ne upotrebljavaj tuđu: Uz jezične savjete (5)	688
“Reci to svojim rijećima”: Uz jezične savjete (6)	694
Piši kako dobri pisci pišu: Uz jezične savjete (7)	698
“Jezik nije matematika”: Uz jezične savjete (8)	702
Frazeološki izrazi – bogatstvo jezika (i više njih)	705

<i>Kazalo imena</i>	711
<i>Priredivačeva bilješka</i>	723
<i>Bilješka o priredivaču</i>	725